

MØRKE af Kathrine Ærtebjerg

Hvad findes i mørket?

Er det her den dybe fortvivelse, sorgen, håbløsheden lever? Er mørket dødens uendelige dybe hul? Et stumt og koldt ubevægeligt sort sted?

Hvad findes i mørket?

Du falder i søvn og går ind i drømmen, ind i et mørke fuld af liv.

Din drøm, dit kaos. Dit sind rydder op. I drømmen gennemspilles scenerier af forskellig karakter, både gode, sjove, voldsomme, uhyggelige og uforståelige.

Sindet forsøger at ordne, forsøger at fortælle dig noget, du måske ikke rationelt kan forstå.

Noget følelsesmæssigt, noget psykologisk eller eksistentielt måske. Noget som ligger udenfor det, vi forstår med sprog, med ord. Drømmene viser os en skjult og irrationel side af mennesket.

Der findes i livet et mørke vi gerne vil af med. Et mørke som slider på os. Et mørke som æder af livsviljen og livslysten. Traumerne, sorgerne, følelsen af isolation, uformåenhed, skrøbelighed.

Men der findes også et mørke, som kan mødes, som en ven. Et Mørke man kan hengive sig til, hvor man kan falde til ro. En mørk og blød uanfægtet strøm af liv, i kroppens varme blod, der løber, og i hjertet, der banker. Dit blods flod gennem kroppen stopper ikke, så længe livet er i dig. Livet findes både i lys og mørke.

Kunstneren ser sig selv, bruger sig selv, sit lys og sit mørke.

Jeg ser i mine og andres værker et desperat og fortvivlet mørke. Jeg ser også et mørke fuld af liv, fuld af fordrejede, mærkelige, ømme og voldsomme skabninger, som er skjulte udgaver af os.

Skjulte udgaver af kunstneren, som har lavet dem, men også de skjulte mørke sider af det almenmenneskelige.

Som vi mennesker ser ud, når vi fremtræder i en drøm måske, eller som vi ser ud, når vores følelser gestalter sig og kommer til syne, bliver til billeder.

Hos Lene hænger mørket klumpet, blankt og tungt, som et traume, der har sat sig i kroppen. Er det mørk sorg, som har klumpet sig sammen? De indestængte følelsers organer er så tunge at bære, at de må holdes oppe med reb. Under dem findes et blødt tæppe. Klumperne hænger så tungt og glimter i det indestængte mørke, men de gribes, hvis de falder. Mørket holdes af stærke kræfter.

Hos Frodo ses et dødens uforståelige mørke. Der hvor kroppen er blevet livløs, der hvor kødet er faldet fra og knogler blevet tilbage. Skelettet som ironisk og hævngherrigt griner over at livet ikke fik det sidste ord.

Døden bliver afsæt for en ny verden, som opstår i Frodos hænder. Resterne af det liv som var engang, bliver grundlaget for et nyt sceneri, en ny begyndelse.

En cyklisk verden, hvor livets flygtighed og ophør er en del af den nye vækst og de nye liv, der leves. Eller omvendt - en cyklisk verden hvor alting begynder og ender i mørke.

Hos Fie ses en desperationen, som kan være fatal. Kroppene på hendes figurer er ikke menneskelige længere, de er muteret. Det fremmede har overtaget det menneskelige.

Det er svært og hårdt at bevæge sig frem, armene har slået rødder. Tyngden er næsten urokkelig. Hovedet er fladt og mulighederne for mental vilje og styring er minimale. Alligevel er der masser af liv. De flossede nerver og følelser har forgrenet sig. På grene sidder de glade ansigter, de triste ansigter. De flossede nerver har overtaget styringen og retningen for menneskets liv.

Hos Jonas er mareriddet tæt og ufremkommeligt. Der er næsten ingen plads til bevægelse, alting så tæt og fyldt med skæbne, selvom der er uendelige rum og udveje. Et mylder af mere eller mindre ondsindede skabninger træder frem. Alting synes parat til at kravle op og angribe. Parat til at kradse og rive og grine hånligt, hvis man kommer for tæt på.

Hos Kathrine lever mørket i lyset. Mørket gestalter sig som utilregnelige egenartede væsner, der lever i lysets skjulte rum. De er tristhedens og smertens vinge-væsner og små trolde, som lever deres liv som en del af mit. Måske vil de fortælle at mørket, smerten, vreden og melankolien altid er tilstede, også i lyset.

Vi giver plads til dig, til beskueren, i vores mørke.

Træd ind og se om også du kan genkende dig selv her, om også du er tilstede her i mørket.